

POSTANOWIENIE

Dnia 26 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie D. M.

skazanego za czyny z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i inne
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 26 sierpnia 2025 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 16 stycznia 2025 r., sygn. akt IV Ka 855/24,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 19 września 2024 r., sygn. akt III K 1718/23

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu wyrokiem z dnia 19 września 2024 roku, sygn. akt III K 1718/23:

I. oskarżonego D. M. uznał za winnego popełnienia występku z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii uznając, iż czynu tego dopuścił się w

warunkach powrotu do przestępstwa będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy sygn. akt III K 74/18 za czyny z art. 62 ust. 2 i art. 59 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 marca 2019 r. sygn. akt II AKa 15/19, na karę łączną roku pozbawienia wolności, którą to karę wykonał w systemie dozoru elektronicznego na podstawie postanowienia Sądu Okręgowego w Świdnicy sygn. akt V Kow 855/19/el, w okresie od 15.05.2019 r. do 18.11.2019 r. i za to na podstawie powołanego przepisu art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. oskarżonego D. M. uznał za winnego popełnienia łącznie 14 występków z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przyjmując, iż stanowią one element ciągu czynów, uznając, iż czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy sygn. akt III K 74/18 za czyny z art. 62 ust. 2 i art. 59 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 marca 2019 r. sygn. akt II AKa 15/19, na karę łączną roku pozbawienia wolności, którą to karę wykonał w systemie dozoru elektronicznego na podstawie postanowienia Sądu Okręgowego w Świdnicy sygn. akt I z Kow 855/19/el, w okresie od 15.05.2019 r. do 18.11.2019 r. i za to na podstawie powołanego przepisu art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 91 § 2 k.k. połączył oskarżonemu D. M. jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone w pkt I i II dyspozycji wyroku i orzekł karę łączną 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył na poczet orzeczonej wobec oskarżonego D. M. kary łącznej pozbawienia wolności okres jego zatrzymania od godz. 8:50 w dniu 26.06.2023 r. do godz. 12:20 w dniu 27.06.2023 r.;

V. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł w stosunku do oskarżanego D. M. przepadek korzyści majątkowych uzyskanych z przestępstwa opisanego w pkt II dyspozycji wyroku, w łącznej kwocie 4.500 złotych;

VI. na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek przez zniszczenie dowodów rzeczowych w postaci białej mokrej substancji w postaci amfetaminy o wadze 50,51 grama brutto, marihuany o wadze 0,28 grama netto, amfetaminy o wadze 105,35 grama brutto, amfetaminy o wadze 68,97 grama brutto, amfetaminy o wadze 8,54 grama brutto wpisanych do Drz. pod pozycjami od 684/23 do 688/23;

VII. na podstawie art. 70 ust. 4a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł od oskarżonego D. M. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie w kwocie 5.000 (pięć tysięcy) złotych za czyn opisany w pkt I części dyspozytywnej wyroku i kwotę 5.000 (pięć tysięcy) złotych za czyny opisane w pkt 11 części dyspozytywnej wyroku;

VIII. na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł nawiązkę w kwocie 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych na rzecz Stowarzyszenia [...] Poradni Profilaktyczno - Konsultacyjnej w W.;

IX. zasądził od oskarżonego D. M. na rzecz Skarbu Państwa wydatki poniesione w sprawie w kwocie 90 złotych i wymierzył mu opłatę w wysokości 400 złotych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego.

Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 16 stycznia 2025 r., sygn. akt IV Ka 855/24, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok oraz orzekł o kosztach sądowych.

Kasację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, a polegające na błędnej subsumpcji prowadzącej do przyjęcia, że zachowanie skazanego, a będące podstawą mylnie ustalonego w sprawie stanu faktycznego, wypełnia znamiona tego czynu zabronionego, podczas gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego takie wnioski wyklucza, zwłaszcza, że żaden inny dowód nie potwierdził relacji świadka D. M.,

II. rażącą obrazę przepisów postępowania, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia w postaci art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie całkowicie dowolnej, nie

zaś swobodnej oceny dowodów, i nieuzasadnione przyjęcie, że D. M. jest osobą wiarygodną, wystarczający dla skazania oskarżonego za czyny polegające na udzielaniu narkotyków jest fakt, że zeznania takie złożył D. M. i pominięcie faktu, że zeznania ww. świadka nie zostały przede wszystkim potwierdzone żadnym dowodem,

III. rażąco obrazę przepisów postępowania, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia w postaci art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. polegającą na nieprzeprowadzeniu prawidłowej kontroli odwoławczej zaskarżonego wyroku sądu I instancji na korzyść skazanego w wyniku czego na gruncie przedmiotowej sprawy całkowicie nierzetelnie i powierzchownie dokonano oceny zarzutów podniesionych w apelacji.

Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w Świdnicy wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Zatem możliwość wniesienia skutecznej kasacji jest istotnie ograniczona. Podzielając utrwalone w tym zakresie orzecznictwo Sądu Najwyższego, stwierdzić trzeba, że postępowanie kasacyjne nie jest z pewnością postępowaniem, które ponawiać ma zwykłą kontrolę odwoławczą. W toku zaś tego postępowania z założenia nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary (zob. postanowienie SN z dnia 15 marca 2023 r., IV KK 549/22; postanowienie SN z dnia 10 lipca 2019 r., II KK 210/19; postanowienie SN z dnia 21 września 2017 r., IV KK 276/17).

Przedmiotem kasacji jest wyrok sądu odwoławczego kończący postępowanie, stąd zarzuty w niej podnoszone powinny dotyczyć tego orzeczenia. Można wyjątkowo w kasacji wytykać uchybienia wyrokowi sądu I instancji, ale wtedy warunkiem skuteczności takich zarzutów jest wykazanie, że te uchybienia przeniknęły do wyroku sądu odwoławczego, będącego przedmiotem zaskarżenia kasacji. Uczynić to należy poprzez wskazanie tych przepisów, które sąd odwoławczy naruszył dopuszczając do owego „przeniesienia” tego uchybienia do swojego orzeczenia, jak i poprzez stosowną argumentację (zob. postanowienie SN z dnia 24 czerwca 2021 r., IV KK 217/21; postanowienie SN z dnia 30 marca 2017 r., V KK 35/17).

Zarzuty opisane w punktach od I do III kasacji należało ocenić w kategorii oczywistej bezzasadności już chociażby tylko z uwagi na ich wewnętrzną sprzeczność. Ponadto tak sformułowane zarzuty pod adresem sądu odwoławczego, który nie prowadził własnego postępowania dowodowego, utrzymując w mocy wyrok sądu *meriti*, są na granicy prawnej niedopuszczalności w postępowaniu kasacyjnym z uwagi na proceduralne ograniczenia tego postępowania.

Odnosząc się do zarzutu postawionego w punkcie I kasacji, dotyczącego rażącej obrazy prawa materialnego, to jego oczywista bezzasadność wynika chociażby tylko ze względów formalnych. Uchybienie w postaci obrazy prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu do trafnych i niekwestionowanych ustaleń faktycznych. Nie można więc zarzucać obrazy prawa materialnego w sytuacji, gdy jednocześnie przyjmuje się, że wadliwość orzeczenia jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę lub ustalenia te są wynikiem naruszenia przepisów prawa procesowego (zob. S. Zabłocki (w:) J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński, S. Przyjemski, R.A. Stefański, S. Zabłocki, Kodeks postępowania karnego. Komentarz., Warszawa 2004, t. III, s. 111). Tak sformułowane zarzuty obarczone są wewnętrzną sprzecznością, wynikającą z faktu, iż dotyczą one tego samego zakresu, czyli skazania D. M.. Jednak, jeżeli tego rodzaju zabieg został dokonany w nadzwyczajnym środku zaskarżenia, musi prowadzić do wniosku o jego niezasadności. Wszakże Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach

zaskarżenia i, co do zasady, w granicach podniesionych zarzutów (art. 536 k.p.k.), zaś postawienie sprzecznych ze sobą zarzutów w istocie wyłącza możliwość określenia jakie właściwie uchybienie zostało sądowi odwoławczemu w niej zarzucone (zob. postanowienie SN z dnia 29 stycznia 2020 r., V KK 589/18).

Odnosząc się do zarzutów wymienionych w punktach II i III kasacji, zaznaczyć trzeba, że w utrwalonym już orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wskazywano na niedopuszczalność łączenia zarzutu naruszenia art. 5 § 2 k.p.k. z zarzutem obrazy art. 7 k.p.k. Oczywistym jest przecież, że naruszenie zasady *in dubio pro reo* możliwe jest jedynie wtedy, gdy sąd w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe i w sposób zgodny z art. 7 k.p.k. ocenił zgromadzone dowody, a pomimo tego z dowodów uznanych za wiarygodne nadal wynikają co najmniej dwie równo-prawne wersje faktyczne i organ procesowy rozstrzyga niedające się usunąć wątpliwości, niezgodnie z kierunkiem określonym w przepisie art. 5 § 2 k.p.k. (zob. postanowienie SN z 14 lipca 2022 r., II KK 263/22). Zatem przepisy art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. mają charakter rozłączny (zob. wyrok SN z 11 maja 2017 r., II KK 18/17; postanowienie SN z 14 grudnia 2022 r., IV KK 497/22).

Ponadto zarzut obrazy art. 7 k.p.k. może być stawiany wyrokowi sądu odwoławczego tylko wtedy, gdy sąd ten prowadził własne postępowanie dowodowe, względnie zmieniając wyrok sądu pierwszej instancji, odmiennie ocenił przeprowadzone przez ten sąd dowody, co w przedmiotowej sprawie nie miało miejsca.

Podkreślić jednocześnie należy, że wbrew twierdzeniom autora kasacji, Sąd Okręgowy w Świdnicy działając jako sąd odwoławczy, dokonał w sposób prawidłowy instancyjnej kontroli zaskarżonego wyroku. Sąd ten w sposób właściwy i rzetelny odniósł się do wszystkich zarzutów apelacyjnych, na co wskazuje treść uzasadnienia wyroku, zaś wynikiem przeprowadzonej przez niego kontroli odwoławczej było utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy. Zatem w pełni i w sposób prawidłowy zrealizował obowiązki wynikające z przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k.

Za całkowicie chybiony uznać należy również zarzut obrazy art. 440 k.p.k. W postępowaniu kasacyjnym, w przeciwieństwie do postępowania apelacyjnego,

nie ma zastosowania przepis art. 440 k.p.k., albowiem w art. 536 k.p.k. nie został wymieniony jako podstawa do rozpoznania skargi kasacyjnej poza granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów (zob. postanowienia SN z dnia 31 grudnia 2013 r., III KK 315/13; postanowienie SN z dnia 5 lutego 2013 r., II KK 93/12; Stefański Ryszard (red.) Kodeks postępowania karnego, Tom IV. Komentarz do art. 425-467, teza 23 do art. 440). Teoretycznie możliwe było podniesienie w kasacji, zawierającego pogłębioną, przekonującą argumentację, zarzutu wskazującego na możliwość naruszenia przez instancję odwoławczą dyspozycji art. 440 k.p.k. poprzez brak wyjścia poza granice zarzutów podniesionych w apelacjach na korzyść skazanego. Istnieje także pogląd, że podniesienie w ramach postępowania kasacyjnego zarzutu naruszenia art. 440 k.p.k. jest dopuszczalne, o ile zostanie on powiązany z konkretnym uchybieniem, którym obarczone jest skarżone orzeczenie, a którego nieuwzględnienie z urzędu i utrzymanie orzeczenia w mocy, spowodowało rażącą niesprawiedliwość orzeczenia sądu pierwszej instancji (zob. postanowienie SN z dnia 4 kwietnia 2018 r., V KK 30/18). Nie sposób jednak wydanemu orzeczeniu przypisać rażącej niesprawiedliwości, tym bardziej, że skarżący wiąże ją z wadliwą kontrolą odwoławczą w zakresie podniesionych zarzutów.

Reasumując, skarżący zmierza do przedstawienia własnej i odmiennej oceny przeprowadzonych dowodów, zwłaszcza zeznań D. M. oraz dokonanych na ich podstawie ustaleń stanu faktycznego. Jak podkreśla się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, istotą kasacji nie może być samo negowanie wiarygodności dowodów stanowiących podstawę ustaleń faktycznych, tylko dlatego, że zostały one ocenione w sposób dla skazanego niekorzystny. Tego rodzaju zabieg stanowi nie tylko nieuprawnioną polemikę, ale też obejście przepisu art. 523 k.p.k. Z faktu zaś, iż określonym dowodom sądy nadały walor wiarygodności, innym zaś go odmówiły, nie sposób czynić zarzutu obrazy prawa (zob. postanowienie SN z dnia 3 września 2020 r., I KK 83/20; postanowienie SN z dnia 29 maja 2020 r., II KK 240/19). Konieczne jest bowiem wykazanie rażących uchybień w procedowaniu bądź rozumowaniu sądu odwoławczego, które mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (zob. postanowienie SN z dnia 5 października 2022 r., IV KK 366/22), a którym to wymaganiom autor kasacji nie sprostął.

Skarżący formułując w ten sposób kasację, będącą nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, środek ten potraktował jako kolejny instancyjny środek odwoławczy, co jest niedopuszczalne. Kasacja nie służy bowiem do ponawiania kontroli instancyjnej już dokonanej przez sąd odwoławczy, stąd też postępowanie kasacyjne nie może być traktowane jako trzecia instancja (zob. postanowienie SN z dnia 9 stycznia 2019 r., IV KK 694/18; postanowienie SN z dnia 11 października 2022 r., V KK 332/22; postanowienie SN z dnia 10 kwietnia 2025 r., IV KK 95/25).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, obciążając skazanego kosztami postępowania kasacyjnego w myśl art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

SSN Anna Dziergawka

[J.J.]

[r.g.]